

Glazbena naobrazba učitelja primarnog obrazovanja u europskim državama

Jasna Šulentić Begić¹ i Amir Begić²

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Učiteljski fakultet,

Osijek, Republika Hrvatska¹

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Umjetnička akademija,

Osijek, Republika Hrvatska²

Sažetak - Cilj je ovoga rada usporedba učiteljskih studija u europskim državama u kontekstu stjecanja kompetencija studenata za poučavanje glazbe u primarnom obrazovanju. Prikazani su glazbeni kolegiji na učiteljskim studijima u sljedećim europskim državama: Slovenija, Bosna i Hercegovina, Mađarska, Austrija, Njemačka, Francuska, Italija, Engleska, Irska, Škotska, Nizozemska, Švedska, Norveška i Finska. Uočeno je da se učiteljski studiji u europskim državama organiziraju u trajanju od dvije (Francuska), tri (Austrija, Engleska, Irska, Norveška, Njemačka), četiri (Slovenija, Mađarska, Irska, Škotska, Nizozemska, Švedska, Norveška) i pet godina (Italija/integrirani studij; Bosna i Hercegovina/4+1; Finska/3+2) te da učitelji primarnog obrazovanja u većini država tijekom učiteljskog studija uglavnom stječu nisku glazbenu naobrazbu. Zbog toga se u pojedinim državama učitelji primarnog obrazovanja specijaliziraju za izvođenje nastave glazbe i polaze dodatne glazbene kolegije (Mađarska, Škotska, Norveška, Irska). U nekim je državama glazbena specijalizacija učitelja primarnog obrazovanja uvjet poučavanja glazbe (Njemačka). U Sloveniji se učitelji primarnog obrazovanja mogu dodatno specijalizirati za vođenje pjevačkog zbora u nižim razredima osnovne škole. U pojedinim državama, zbog niske glazbene naobrazbe učitelja primarnog obrazovanja, nastavu glazbe izvode profesionalni glazbenici koji se moraju doškolovati za izvođenje nastave (Francuska, Engleska). U Nizozemskoj, zbog slabe glazbene naobrazbe učitelja primarnog obrazovanja, škole se odlučuju za suradnju s profesionalnim glazbenicima i mjesnim glazbenim školama.

Ključne riječi: učiteljski studij; glazbeni kolegiji; Europa

Uvod

Istraživanja su pokazala da u velikom broju država učitelji primarnog obrazovanja stječu relativno nisku glazbenu naobrazbu tijekom učiteljskog studija i da su njihove glazbene kompetencije vrlo slabe. U Velikoj je Britaniji (Hallam i sur., 2007; Alexander, 1994; Hargreaves i sur., 2003; Kempton, 1992; Bariseri, 2000; Holden i

Button, 2006; Stunell, 2010) i SAD-u (Byo, 2000; Jeanneret, 1997) provedeno više istraživanja na temu kompetencija za poučavanje glazbe učitelja primarnog obrazovanja. Izvedeno je i jedno međunarodno istraživanje (Russel–Bowie, 1993) kojim su obuhvaćeni učitelji primarnog obrazovanja iz Australije, Namibije, USA, Irske i Južnoafričke Republike. Tako su Hallam i sur. (2007 prema Rogers i sur., 2008) utvrdili da mnogi učitelji primarnog obrazovanja smatraju kako tijekom studija nisu stekli kompetencije za poučavanje glazbe. Hargreaves i sur. (2003 prema Heyning, 2010), na primjer, uočili su da je učiteljima u Velikoj Britaniji nastava glazbe izazvala najveći stres zbog pomanjkanja povjerenja u vlastite kompetencije za njeno poučavanje. Prema Stunellu (2010), učiteljima je primarnog obrazovanja jako važno poimanje vlastite kompetentnosti za uspješno izvođenje nastave glazbe. Kempton (1992 prema Altun, 2005) je došao do zaključka da se mnogi učitelji primarnog obrazovanja boje izvoditi nastavu glazbe. Bariseri (2000 prema Heyning, 2010) je uočio da specijalizirani učitelji glazbe često radije izvode nastavu u nižim razredima osnovne škole nego da budu podrška učiteljima primarnog obrazovanja. Holden i Button (2006) ispitali su 141 učitelja primarnog obrazovanja u Velikoj Britaniji i opazili da je od deset različitih nastavnih predmeta nastava glazbe zauzela najniže mjesto s obzirom na povjerenje učitelja u vlastitu kompetentnost te da učitelji primarnog obrazovanja misle da bi nastavu glazbe trebali izvoditi specijalizirani učitelji. Alexander (1994 prema Heyning, 2010) je ustanovio da učitelji primarnog obrazovanja smatraju kako nisu kompetentni uočiti glazbene sposobnosti svojih učenika. Istraživanjima u SAD-u došlo se do vrlo sličnih spoznaja kao i u Velikoj Britaniji. Byo (2000) je također ustanovila da učitelji primarnog obrazovanja sebe smatraju nekompetentnim za uspješno poučavanje sadržaja propisanih nacionalnim programom glazbe. Jeanneret (1997 prema Buckner, 2008) je uočio da učitelji s negativnim glazbenim iskustvom imaju manje povjerenja u vlastitu kompetentnost za poučavanje glazbe. Russel–Bowie (1993 prema Russel–Bowie, 2009) je ispitala 1000 učitelja primarnog obrazovanja iz Australije, Namibije, Sjedinjenih Američkih Država, Irske i Južnoafričke Republike i nabrojila pet problema s kojima se susreću pri izvođenju nastave glazbe. To su: nepoznavanje nastavnog programa, nedostatak vremena u satnici razrednog odjela namijenjenog nastavi glazbe, nesklonost prema glazbi, manjak vremena za pripremu nastave glazbe i nedostatak odgovarajuće literature.

Do vrlo sličnih rezultat došlo se i u istraživanjima koja su proučavala nastavu glazbe na učiteljskim studijima u SAD-u (Groff, 1962), Australiji (deVries, 2011; Hocking; 2009; Kane, 2005), Kanadi (Hanley, 1993), Engleskoj (Altun, 2005) i Turskoj (Altun, 2005). Groff (1962 prema Buckner, 2008) je u SAD-u ispitao mišljenje studenata primarnog obrazovanja o njihovoj kompetentnosti za poučavanje glazbe. Iznenađuje činjenica da je čak 38 posto studenta, nakon što su odslušali i položili glazbene kolegije, izjavilo da neće uspješno poučavati nastavu glazbe. DeVries (2011) ističe da iznos vremena posvećen nastavi glazbe u učiteljskom studiju utječe na to hoće li učitelj primarnog obrazovanja poučavati glazbu ili će njezino izvođenje prepustiti specijaliziranom učitelju. Hocking (2009 prema deVries, 2011) je utvrdio da studenti primarnog obrazovanja zahtijevaju više praktičnih glazbenih aktivnosti u okviru glazbenih kolegija. Slično misli i Kane (2005), tvrdeći da programi glazbenih kolegija moraju biti zasnovani na praktičnim glazbenim znanjima i vještinama koja se trebaju usvajati metodičkim postupcima glazbene nastave koje će učitelji u budućnosti primjenjivati u razredu. Hanley (1993) tvrdi da kod studenata primarnog obrazovanja treba razvijati glazbene vještine, zatim ih osposobiti za povezivanje glazbene teorije s praksom te ih osposobiti za samostalno učenje. Na osnovu svog istraživanja Altun (2005) sugerira da se učiteljski fakulteti trebaju više založiti na školovanju studenata u glazbenom području jer većina njih ne nauči kako izvoditi nastavu glazbe.

Školovanje učitelja primarnog obrazovanja u Europi s obzirom na prisutnost glazbenih kolegija

Budući da su istraživanja pokazala da u velikom broju država učitelji primarnog obrazovanja stječu nisku glazbenu naobrazbu usporedili smo učiteljske studije u odabranim europskim državama. Željeli smo doći do spoznaje kolika se pažnja polaže razvijanju kompetencija studenata primarnog obrazovanja za poučavanje glazbe tijekom učiteljskih studija. Prikazali smo prisutnost glazbenih kolegija u učiteljskim studijima te njihovu satnicu (izostavljena je u slučaju da nije iskazana u planu i programu studija). Uspoređujući učiteljske studije u različitim državama uočili smo da se organiziraju u trajanju od dvije (Francuska), tri (Austrija, Engleska, Irska, Norveška, Njemačka), četiri

(Slovenija, Mađarska, Irska, Škotska, Nizozemska, Švedska, Norveška) i pet godina (Italija/integrirani studij; Bosna i Hercegovina/4+1; Finska/3+2). Pogledajmo kakva je situacija što se tiče glazbenih kolegija!

U **Sloveniji** na *Pedagoškom fakultetu*¹ u Ljubljani učiteljski studij sadrži obvezne glazbene kolegije kao što su *Glazba* (45 sati) i *Didaktika glazbene nastave* (165 sati). Od izbornih prisutni su *Sviranje instrumenta* (ukupno 180 sati), *Pjevački zbor* (180 sati), *Slovenska glazbena baština* (120 sati) te *Zborsko dirigiranje* (120 sati). Studenti koji upišu *Zborsko dirigiranje* po završetku studija dobivaju potvrdu o osposobljenosti za vođenje zbora na početnoj razini osnovne škole. Možemo uočiti da obveznim glazbenim kolegijima pripada svega 210 sati. Za studente koji nisu upisali izborne glazbene kolegije to je, dakle, ukupna satnica. S obzirom na satnice glazbenih kolegija u državama koje slijede, navedena satnica je relativno velika, no ipak nedostatna za stjecanje glazbenih znanja i vještina koje bi studentima omogućile sigurno izvođenje nastave glazbe.

U **Bosni i Hercegovini** u nastavnom planu četverogodišnjeg *Studija razredne nastave* na *Pedagoškom fakultetu*² u Sarajevu od obveznih glazbenih kolegija prisutni su *Glazbena kultura* (45 sati), *Metodika nastave glazbene kulture* (105 sati), *Pedagoška praksa nastave glazbene kulture* (30 sati), a od izbornih *Ritmika i ples* (30 sati), *Zbor* (240 sati) i *Glazbena radionica* (30 sati). Nastavi obveznih glazbenih kolegija pripada 180 sati. I ovdje možemo zaključiti da je satnica obveznih kolegija nedovoljna za stjecanje potrebnih glazbenih kompetencija.

Studij za učitelja primarnoga obrazovanja u **Mađarskoj** organiziran je na nekoliko sveučilišta, tj. fakulteta. Tako se, na primjer, na *Pedagoškom fakultetu Juhász Gyula Sveučilišta u Szegedu*³ u programu studija nalaze glazbeni kolegiji *Pjevanje i glazba* (90 sati), *Povijest glazbe* (15 sati) i *Glazbena pedagogija* (45 sati), znači ukupno 150 sati nastave glazbe. Može se pretpostaviti da glazbene kompetencije takvih učitelja nisu visoke. Međutim, moguća je specijalizacija iz glazbe koja omogućuje učiteljima izvođenje nastave glazbe od prvog do šestog razreda te takvi studenti, osim navedenog kolegija *Pjevanje i glazba*, pohađaju 345 dodatnih sati nastave u kolegijima: *Pjevanje i teorija glazbe* (90 sati), *Sviranje instrumenta* (individualna nastava) (45 sati), *Vokalna tehnika* (45 sati), *Metodika nastave glazbe* (60 sati), *Zbor* (30 sati), *Zborsko dirigiranje* (45 sati), *Glazbena literatura* (15 sati), *Narodna glazba* (30 sati). Nastava sviranja je

individualna, što omogućuje da studenti steknu veću vještinu. S obzirom na dodatne sate glazbe, većinom praktične nastave, takvi su učitelji znatno kompetentniji za uspješno poučavanje glazbe od „običnih“ učitelja primarnoga obrazovanja.

U **Austriji** u okviru učiteljskog studija koji se odvija na *Pedagoškoj visokoj školi Burgenland*⁴ u Eisenstadtu glazbeni su kolegiji *Glazbeni odgoj* (30 sati), *Vokalna/Zborska nastava* (15 sati) i *Instrumentalna praktična nastava* (15 sati). Sudeći po ukupnom broju sati nastave glazbe (60 sati) čini se da austrijski učitelji primarnoga obrazovanja ne stječu osobite glazbenonastavne kompetencije.

U **Njemačkoj**, da bi mogli izvoditi nastavu glazbe u nižim razredima osnovne škole, učitelji primarnog obrazovanja (*Lehramt an Grundschulen*) moraju se tijekom studija u tom smislu specijalizirati. Na šestosemestralnom studiju za učitelja primarnog obrazovanja u Gissenu (*Justus – Liebig – Universität Gissen*),⁵ na primjer, student koji je uz njemački jezik i matematiku izabrao poučavati glazbu, slušat će *Uvod u glazbenu pedagogiju, povijest glazbe i muzikološke teme* (270 sati), *Metodiku glazbene nastave* (120 sati), *Praksu nastave glazbe* (360 sati) i *Instrumentalni i vokalni praktikum* (390 sati). Znači, nastavi glazbe posvećeno je 1140 sati glazbe pa takvi učitelji vjerojatno uspješno poučavaju glazbu u nižim razredima osnovne škole.

Učitelji primarnog obrazovanja u **Francuskoj** biraju hoće li uz ostale predmete nastave primarnog obrazovanja izvoditi nastavu glazbene ili likovne umjetnosti te se specijaliziraju za jedan od tih dvaju predmeta. Na sveučilištu u Toulouse, na studiju za učitelja ranog i primarnoga obrazovanja (*Enfance, Scolarisation dans le premier degré et Education*)⁶ od glazbenih predmeta obvezni su *Glazbeni i likovni odgoj* (50 sati) te izborni predmet *Glazba ili Likovni odgoj* (25 sati). Iz navedenog može se zaključiti da francuski učitelj nema dostatne kompetencije za poučavanje nastave glazbe s obzirom na to da polazi oko 50 sati nastave glazbe. Stoga škole angažiraju profesionalne glazbenike instrumentaliste i pjevače koji su stekli diplomu (*Diplôme Universitaire de Musicien Intervenant – DUMI*) u *Centrima za obrazovanje glazbenika koji će poučavati glazbu u osnovnom i predškolskom odgoju* (*Centre de Formation de Musiciens Intervenant à l'école élémentaire et pré-élémentaire /CFMI*).⁷ Tako obučeni glazbenici izvode glazbene aktivnosti u vrtiću i osnovnoj školi u suradnji s odgajateljima i učiteljima primarnoga obrazovanja. Studij u *Centru* traje dvije ili tri godine. S obzirom na to da studij polaze profesionalni glazbenici instrumentalisti ili solo pjevači, stručno

glazbeno znanje kao takvo im ne manjka te je ovaj studij nadogradnja u smislu upoznavanja specifičnosti osnovnoškolske nastave glazbe. Takvi su učitelji visoko kompetentni za poučavanje glazbe u osnovnoj školi, za razliku od francuskih učitelja primarnog obrazovanja.

U **Italiji** studij za učitelja primarnog obrazovanja, na jednom od najstarijih talijanskih sveučilišta u gradu Macerata (*Università degli Studi di Macerata*),⁸ sadrži samo jedan glazbeni kolegij pod nazivom *Metodika nastave glazbe* (ukupno 48 sati nastave). Takav učitelj zasigurno posjeduje vrlo niske kompetencije za poučavanje glazbe.

Na *Sveučilištu Roehampton*⁹ u Londonu u **Engleskoj** učiteljski studij sadrži po jedan glazbeni kolegij (*Svijet glazbe, Stvaranje glazbe, Glazba u primarnom obrazovanju*) na svakoj godini trogodišnjeg studija, no nastava se svodi prvenstveno na teorijsku nastavu. Takvi učitelji stječu vrlo nisku glazbenu naobrazbu i oni uglavnom nisu kompetentni za izvođenje nastave glazbe. Stoga tu nastavu u primarnom obrazovanju često izvode profesionalni glazbenici, a škole mogu samostalno donijeti odluku tko će poučavati glazbu. Ima više sveučilišta na kojima se dodatno obrazuju glazbenici za taj posao.¹⁰ Na sveučilištu u Exeteru, na primjer, takav studij traje jednu godinu (*Standards for the Award of Qualified Teacher Status*).¹¹ Tako osposobljeni profesionalni glazbenici mogu uspješno poučavati glazbu u primarnom obrazovanju. Englezi su očigledno bili svjesni problema glazbene nekompetentnosti učitelja primarnoga obrazovanja kad su izabrali taj model koji, u to ne treba sumnjati, predstavlja vrlo dobro rješenje.

U **Irskoj** učiteljski studij *St Patrick's College*¹² u Dublinu, na primjer, obuhvaća na prvoj i drugoj godini obvezni glazbeni kolegij *Program nastave glazbe*. Studenti koji žele mogu dodatno polaziti izborni kolegij *Glazba*. Prva godina obveznog kolegija *Program nastave glazbe* temelji se na teorijskom usvajanju metodičkih znanja iz područja nastave glazbe (slušanje, izvođenje i stvaranje glazbe) dok se na drugoj godini spominje aktivno muziciranje studenata (pjevanje i sviranje). S obzirom na relativno zahtjevan program nastave glazbe u irskom primarnom obrazovanju nismo sigurni je li ovako koncipiran studij dovoljan za stjecanje glazbenih kompetencija. Međutim, na istom koledžu¹³ moguća je specijalizacija iz glazbe. Takvi studenti polaze dodatne glazbene kolegije na drugoj i trećoj godini poput kolegija *Žanrovi i praksa* i *Glazbene*

tehnike te na četvrtoj *Vodjenje zbora*. Takvi učitelji, zasigurno, uspješno poučavaju glazbu i kompetentniji su od učitelja primarnog obrazovanja bez specijalizacije.

Studij primarnoga obrazovanja u **Škotskoj** na sveučilištu u Dundeeju (*University of Dundee, School of Education, Social Work and Community Education*)¹⁴ namijenjen je studentima koji žele odgajati i poučavati djecu od treće do dvanaeste godine, što znači djecu u vrtićima ili osnovnim školama. Tijekom studija glazbeni kolegiji se ne navode pa zaključujemo da učitelji primarnoga obrazovanja nisu kompetentni za izvođenje nastave glazbe te ne začuđuje da se angažiraju specijalizirani učitelji. Na studiju primarnoga obrazovanja na sveučilištu u Glasgowu (*University of Glasgow*) postoji pojačana nastava glazbe. Po završetku studija stječe se zvanje *Bachelor of Education in Music*. Učitelji koji steknu to zvanje mogu, osim u osnovnoj, poučavati glazbu i u srednjoj školi. Glazbeni se kolegiji slušaju na *Royal Scottish Academy of Music & Drama (RSAMD)*.¹⁵ Glazbeno područje uključuje *grupno i individualno svladavanje vještine sviranja instrumenta s tipkama, komponiranje, instrumentaciju, aranžiranje, orkestraciju, elektroakustične sastave, povijest glazbe, suvremenu glazbu*.¹⁶ Tako školovani učitelji u svakom su slučaju kompetentniji za poučavanje glazbe od „običnih“ učitelja primarnoga obrazovanja.

U **Nizozemskoj** glazbena je naobrazba učitelja niska pa se škole odlučuju za suradnju s profesionalnim glazbenicima i mjesnim glazbenim školama.¹⁷ U četverogodišnjem studiju učitelja primarnoga obrazovanja na fakultetu u Groningenu (*University of Groningen*)¹⁸ u okviru kolegija *Umjetnička orijentacija*¹⁹ veći dio sadržaja posvećen je likovnom odgoju. Što se tiče dijela koji je posvećen glazbi (oko 25 sati), u njemu se govori da će student moći pjevati, svirati, slušati glazbu, zapisivati glazbu, da će steći vještine i znanja potrebne za poučavanje glazbe i osnove glazbene teorije. Takav sadržaj kolegija vrlo je opsežan s obzirom na njegovo jednosemestralno trajanje te ne začuđuje niska glazbena kompetentnost učitelja primarnoga obrazovanja.

Na sveučilištu u gradu Uppsala (*Uppsala universitet*)²⁰ u **Švedskoj** na učiteljskom studiju studiraju se sljedeća područja: *obrazovna znanost, povijest školskog sustava, nastavni plan i program/didaktika, metodologija istraživanja, razvoj, učenje i specijalno obrazovanje, društveni odnosi, upravljanje sukobima, praćenje i analiza učeničkog uspjeha, vrednovanje i ocjenjivanje, nastavni predmeti, nastavna praksa, metodike, projekti*. S obzirom na relativno visoke zahtjeve koji se u odnosu na nastavu

glazbe postavljaju pred učitelja primarnoga obrazovanja, nismo sigurni da je tako koncipiran studij dovoljan za kompetentno izvođenje nastave glazbe.

Da bi u **Norveškoj** mogli izvoditi nastavu glazbe, učitelji primarnog obrazovanja moraju se odlučiti za studij s pojačanim sadržajem iz područja glazbe. Takav studij na sveučilištu u Bergenu (*Høgskolen i Bergen/Bergen University college*)²¹ traje četiri godine te se nastava glazbe proteže tijekom prve tri godine studija i nosi 60 ECTS, tj. četvrtinu ukupnih bodova studija. Učitelj sa specijalizacijom iz glazbe može izvoditi nastavu glazbe od prvog do sedmog razreda osnovne škole. Glazbena kompetencija tako obrazovanih učitelja vjerojatno nije upitna.

Preddiplomski učiteljski studij u **Finskoj** na *Visokoj učiteljskoj školi u Raumi*, koja je područni odjel *Sveučilišta u Turku*,²³ sadrži kolegije *Glazba 1* (36 sati grupnog rada) i *Glazba 2* (12 sati predavanja i 20 sati grupnog rada). Predviđa se i *sviranje gitare* kao izborni kolegij (36 sati grupnog rada) za potrebe (učiteljevog) sviranja u razredu.²² U dvogodišnjem magistarskom studiju od glazbenih kolegija nudi se *sviranje klavira* (36 sati grupnog rada), na kojem će studenti usavršiti vještinu sviranja klavira koju su započeli stjecati u prvim trima godinama školovanja. S obzirom na relativno malu ukupnu satnicu obvezne glazbene nastave (104 sata) koja se izvodi putem predavanja i grupne nastave, teško bi bilo očekivati da će finski učitelji primarnoga obrazovanja biti uspješni u izvođenju glazbene nastave.

Zaključak

Iz prikazanih koncepcija školovanja učitelja primarnog obrazovanja u nekim europskim državama vidimo da se učiteljski studiji organiziraju u trajanju od dvije do pet godina i da se satnica glazbenih kolegija u planovima i programima učiteljskih studija proteže od svega 25 do 210 sati tjedno (Nizozemska 25, Italija 48, Francuska 50, Austrija 60, Finska 104, Mađarska 150, Bosna i Hercegovina 180, Slovenija 210). Navedena satnica nije dovoljna za stjecanje potrebnih kompetencija za poučavanje glazbe i stoga ćemo pokušati objasniti zašto je tako. Naime, učenje glazbe ima neke posebitosti po kojima se znatno razlikuje od učenja recimo, slikarstva, kiparstva, glume, kazališne ili filmske režije, ako govorimo umjetnosti, ali i svih ostalih kolegija

učiteljskoga studija. Svi kolegiji, osim glazbe, mogu se normalno studirati nakon završene srednje škole jer ni za jedan od njih nisu potrebne posebne vještine koje se ne bi mogle steći u ranijem školovanju. Koje vještine treba posjedovati da bi se mogla studirati glazba, odnosno polaziti glazbeni kolegiji? To su vještina sviranja i glazbena pismenost. Za stjecanje obje vještine potrebno je višegodišnje vježbanje. Kako učiteljski studij upisuju većinom studenti bez prethodne glazbene naobrazbe, a satnica glazbenih kolegija je nedovoljna i nastava se odvija u velikim grupama, studenti ne uspiju steći zadovoljavajuće kompetencije. Zbog svega navedenog, a pokazala su to i istraživanja (Russel–Bowie, 1993; Hanley, 1993; Byo, 2000; Kane, 2005; Altun, 2005; Holden i Button, 2006; Stunell, 2010; deVries, 2011), učitelji primarnog obrazovanja u većini država tijekom učiteljskog studija stječu nisku glazbenu naobrazbu. Da je to doista tako potvrđuje podatak da se u pojedinim državama učitelji primarnog obrazovanja specijaliziraju za izvođenje nastave glazbe i pohađaju dodatne glazbene kolegije (Mađarska, Škotska, Norveška, Irska). Dokaz tome je i to što je u nekim državama glazbena specijalizacija učitelja primarnog obrazovanja uvjet poučavanja glazbe (Njemačka). U Sloveniji se učitelji primarnog obrazovanja dodatno specijaliziraju za vođenje pjevačkog zbora u nižim razredima osnovne škole. U nekim državama zbog niske glazbene naobrazbe učitelja primarnog obrazovanja nastavu glazbe izvode profesionalni glazbenici koji se moraju doškolovati za izvođenje nastave (Francuska, Engleska) ili se zbog slabe glazbene naobrazbe učitelja primarnog obrazovanja škole odlučuju za suradnju s profesionalnim glazbenicima i mjesnim glazbenim školama (Nizozemska).

Što je rješenje za „obične“ učitelje primarnog obrazovanja, tj. kako povećati njihove kompetencije za poučavanje glazbe? S obzirom na malu satnicu glazbenih kolegija, koja će vjerojatno ostati nepromijenjena i neće se povećati, učenje glazbe na učiteljskom studiju treba postaviti tako da budući učitelji primarnoga obrazovanja iz njega izvuku najveću moguću praktičnu korist. Stoga, na učiteljskom studiju učenje glazbe mora slijediti put od prakse k teoriji, tj. glazba se treba učiti na samoj glazbi te se istovremeno studente treba upoznavati s metodičkim postupcima nastave glazbe koje će danas-sutra primijeniti u vlastitoj nastavi glazbe u svom razredu. Takvim bi se načinom znatno efikasnije iskoristilo vrijeme koje na učiteljskom studiju stoji na raspolaganju

glazbenim kolegijima i učitelji bi u konačnici postali kompetentniji za poučavanje glazbe.

Literatura

- Altun, Z. D. (2005). Exploring teaching strategies of Turkish primary teachers in music education. Dissertation. Leicester: School of Education, University of Leicester /on line/. Retrieved on 05th February 2011 from linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S1877042810024092
- Buckner, J. J. (2008). Comparison of Elementary Education and Music Education Majors' Efficacy Beliefs in Teaching Music. Dissertation. Lubbock: Texas Tech University /on line/. Retrieved on 21th September 2011 from http://etd.lib.ttu.edu/theses/available/etd-05212008-111626/unrestricted/Buckner_Jeremy_diss.pdf
- Byo, S. J.(2000). Classroom Teachers' and Music Specialists' Perceived Ability to Implement the National Standards for Music Education. *Arts Education Policy Review*, 101(5), 30-35 /on line/. Retrieved on 18th April 2011 from <http://dx.doi.org/10.1080/10632910009600271>
- deVries, P. (2011). The first year of teaching in primary school: Where is the place of music?. *International Journal of Education & the Arts*, 12(2) /on line/. Retrieved on 02th November 2011 from <http://www.ijea.org/v12n2/>
- Hanley, B. (1993). Music teacher education: New directions. *British Journal of Music Education*, 10(1), 9-21 /on line/. Retrieved on 05th February 2011 from journals.cambridge.org/article_S0265051700003259
- Heyning, L. (2010). The enhancement of musical and other learning for both teachers and Students through a weekly choir session. *Australian Journal of Music Education*, 1, 58-70 /on line/. Retrieved on 30th September 2011 from http://library.acer.edu.au/document/?document_id=185580
- Holden, H. & Button, S. W. (2006). 'The teaching of music in the primary school by the

- non-music specialist'. *The British journal of music education*, 23(1), 23-38 /on line/. Retrieved on 29th October 2011 from <http://dx.doi.org/10.1017/S0265051705006728>
- Kane, J. (2005). New ways of “training” in primary school music education: Results and implications of a longitudinal research study. In *AARE 2005 International education research conference: UWS Parramatta: papers collection* /on line/. Retrieved on 05th February 2011 from <http://www.aare.edu.au/05pap/kan05133.pdf>
- Rogers, L., Hallam, S., Creech, A. & Preti, C. (2008). Learning about what constitutes effective training from a pilot programme to improve music education in primary schools. *Music Education Research*, 10(4), 485-497 /on line/. Retrieved on 31th October 2011 from <http://dx.doi.org/10.1080/14613800802547748>
- Russell-Bowie, D. (2009). What me? Teach music to my primary class? Challenges to teaching music in primary schools in five countries. *Music Education Research*, 11(1), 23-36 /on line/. Retrieved on 29th October 2011 from <http://dx.doi.org/10.1080/14613800802699549>
- Stunell, G. (2010). Not musical? Identity perceptions of generalist primary school teachers in relation to classroom music teaching in England. *Action, Criticism, and Theory for Music Education*, 9(2), 79–107 /on line/. Retrieved on 29th October 2011 from http://act.maydaygroup.org/articles/Stunell9_2.pdf

Internet izvori

²¹Høgskolen i Bergen. Bergen University college.

Grunnskolelærerutdanning 1.-7. trinn med musikk /on line/.

Retrieved on 21th February 2014 from

<http://student.hib.no/fagplaner/al/fagplan.asp?kode=GLUM1-7>

⁵Justus – Liebig – Universität Gissen. Anlage 2: Studienverlaufspläne (SVP) und Modulbeschreibungen. Musik /on line/. Retrieved on 27th February 2014 from http://fss.plone.uni-giessen.de/fss/mug/7/pdf/7_80/7_81/anlage2/Module/musik/7_81_00_ANL2_M

O_Mu_5.Ae/file/7_81_00_ANL2_Musik_Module_5_Aenderungsfassung_V1a.pdf

- ⁴Pädagogischen Hochschule Burgenland. Curriculum für den Studiengang für das Lehramt an Volksschulen Studiengang 2012 /on line/. Retrieved on 27th February 2014 from http://www.ph-burgenland.at/fileadmin/user_upload/information-ueber/studienangebot/bachelorstudien/vs/Vs_2012.pdf
- ²Pedagoška akademija u Sarajevu. Nastavni plan. Odsjek za razrednu nastavu /on line/. Retrieved on 03th September 2011 from <http://www.pf.unsa.ba/dokumenti/Nastavni%20planovi.pdf>
- ¹Pedagoška fakulteta. Študij na Pedagoški fakulteti. Novi študijski programi. Razredni pouk /on line/. Retrieved on 17th February 2014 from <http://www.pef.unilj.si/169.html>
- ⁹Roehampton University. Primary education /on line/. Retrieved on 28th February 2014 from <http://www.roehampton.ac.uk/programme-details/?cURL=ug/primaryeducation/>
- ¹²St Patrick's College. Dublin. Bachelor of Education Degree /on line/. Retrieved on 27th February 2014 from https://www.spd.dcu.ie/site/courses/index_bed4.shtml
- ¹³St Patrick's College. Dublin. Bachelor of Education Degree. Major Specialism /on line/. Retrieved on 27th February 2014 from https://www.spd.dcu.ie/site/courses/bed4_major.shtml
- ³Szegedi Tudományegyetem. Tanító- és Óvóképző Intézet. Tanítóképző Szakcsoport /on line/. Retrieved on 28th February 2014 from http://www.jgypk.u-szeged.hu/tanszek/TOKI/wordpress/?page_id=45
- ¹⁰The European Network for Communication and Knowledge Management of Music Education. Music Education in England /on line/. Retrieved on 20th February 2014 from <http://menet.mdw.ac.at/menetsite/english/topics.html>
- ⁷The European Network for Communication and Knowledge Management of Music Education. Music Teacher Training in France /on line/. Retrieved on 27th February 2014 from <http://menet.mdw.ac.at/menetsite/english/topics.html?m=2&c=0&lang=en>
- ¹⁵The European Network for Communication and Knowledge Management of Music

- Education. Music Education in Scotland /on line/. Retrieved on 27th February 2014 from
<http://menet.mdw.ac.at/menetsite/english/topics.html?m=2&c=0&lang=en>
- ¹⁷The European Network for Communication and Knowledge Management of Music Education. Music teacher Training in The Netherlands /on line/. Retrieved on 26th February 2014 from
<http://menet.mdw.ac.at/menetsite/english/topics.html?m=2&c=0&lang=en>
- ²²Turun yliopisto. Rauman normaalikoulu. Luokanopettajan koulutus. Kasvatustieteen kandidaatin tutkinto /on line/. Retrieved on 25th February 2014 from
http://www.edu.utu.fi/opiskelu/ops_11_5_3.pdf
- ²³Turun yliopisto. Rauman normaalikoulu. Luokanopettajan koulutus. Kasvatustieteen maisterin tutkinto /on line/. Retrieved on 27th February 2014 from
http://www.edu.utu.fi/opiskelu/ops_11_5_3.pdf
- ⁸Università degli Studi di Macerata. Corso di laurea magistrale interateneo quinquennale a ciclo unico /on line/. Retrieved on 27th February 2014 from
<http://formazioneprimaria.unimc.it/it/didattica/corsi-di-laurea/Classe-LM-85-bis>
- ⁶Université de Toulouse. Master: Métiers de l'Enseignement de la Formation et de l'Education – Enfance, Scolarisation dans le premier degré et Education. Programme /on line/. Retrieved on 27th February 2014 from:
http://ent.toulouse.iufm.fr/PE9MA/0/fiche___formation/&RH=EFE-ESE&ONGLET=3#KLINK
- ¹⁴University of Dundee. Primary Education. BEd (Hons) /on line/. Retrieved on 27th February 2014 from
http://www.dundee.ac.uk/undergraduate/courses/primary_education.htm
- ¹¹University of Exeter. Graduate School of Education. Primary Music Specialism /on line/. Retrieved on 27th February 2014 from
<http://socialsciences.exeter.ac.uk/education/pgce/primarypgce/specialisms/music/entry/>
- ¹⁶University of Glasgow. Undergraduate degree programmes. Music Bed /on line/. Retrieved on 22th February 2014 from
<http://www.gla.ac.uk/undergraduate/degrees/musicbed/>
- ¹⁸University of Groningen. Educational bachelor /on line/. Retrieved on 21th February

2014 from <http://www.rug.nl/education/brochures-pdf/aolb.pdf>

¹⁹University of Groningen. Kunstzinnige Oriëntatie /on line/. Retrieved on 21th

February 2014 from <http://www.rug.nl/ocasys/vak/show?code=PABA-H306>

²⁰Uppsala universitet. Grundlärarprogrammet /on line/. Retrieved on 27th February

2014 from

<http://www.uu.se/utbildning/utbildningar/selma/program/?lasar=14/15&pKod=U>

GR0Y

Musical education of teachers of primary education in european countries

Abstract

The aim of this study was the comparison of teacher studies in European countries in the context of the acquisition of competences for teaching music in primary education. Shown music courses in teacher training courses in the following European countries: Slovenia, Bosnia and Herzegovina, Hungary, Austria, Germany, France, Italy, England, Ireland, Scotland, Netherland, Sweden, Norway and Finland. It was observed that the teaching studios in European countries are organized for a period of two (France), three (Austria, England, Ireland, Norway, Germany), four (Slovenia, Hungary, Ireland, Scotland, Netherland, Sweden, Norway) and five years (Italy/ integrated studies; Bosnia and Herzegovina/4 +1, Finland/3 +2) and that teachers of primary education in most states during the teaching studies generally acquire low music education. Therefore, in some states, teachers in primary education specialize in teaching music and attend additional music courses (Hungary, Scotland, Norway, Ireland). In some countries the musical specialization of teachers in primary education is required for teaching music (Germany). In Slovenia, teachers of primary education can further specialize in conducting the choir in primary school. In some countries, due to the low music education of teachers in primary education, teaching music is performed by professional musicians who need further education for teaching (France, England). In Netherlands, due to poor music education of teachers in primary education, schools decide to collaborate with professional musicians and local music schools.

Keywords: *Teacher Education; musical courses; Europe*